

El-Service roynir at sleppa sær fram at í oljuvinnuni

- Vit hava havt so nógv at gera, nú vit hava havt sáttmála við Kartensens Værft, at vit hava ikki havt stundir at gera so nógv burtur úr øðrum møguleikum, eitt nú oljuvinnuni. Men vit fara at brúka heystið til at kanna møguleikar innan oljuvinnu í Noregi og Danmark, sigur stjórin á El-Service

Stjórin á El-Service á Skála, John Eli Olsen, fegnast um, at flúgv-
ingin hjá Atlantsflogi
í Noregi kann fara at

útvega teimum
nýggjar møguleikar,
eitt nú innan olju-
vinnuna. - Eg vóni, at
hesin møguleikin

verður eitt jarnbrot
hjá føroysku
handverkaravinnuni
at fáa fótafesti í eitt
nú Noregi, sigur hann

HANDVERKARA- VINNA

Vilmund Jacobsen
vilmund@sostialurin.fo

Fyrir tókan, El-Service á Skála, hevur seinastu árin
hava sáttmála við skipa-

smiðjuna, Kartensens Værft í Skagen, um seks nýbygningar, sum skipasmíðjan hevur bygt. El-Service hevur staðið fyri tí elektriska partinum, sum eitt nú er høvuðstalvur, undirtalvur, startskáp og

alarmskipanir. Einir 25 mans hava verið knýttir at hesum arbeiði seinastu árin, bæði í Danmark og í Føroyum, her útbúnaðurin er framleiddur.

- Tað tekur tíð - ja, helst fleiri ár - at fáa fótafestið uttanlands, og tí er neyðugt, at frádráttir, sum tað almenna veitir, eru langsíktadur og ikki bert fyribilsoysnir, tá ið kreppa er í vinnuni í Føroyum. Tað nyttar so lítið, um vit bara koma og fara, tí ta verða vit ikki roknaðir fyri at vera serliga seriosir á marknaðinum, sigur stjórin á El-Service, John Eli Olsen, sum harmast um, at politisku myndugleikarnir hava minkað frádráttin hjá handverkarum uttanlands úr 600 krónum og heilt niður í 100 krónur um samdøgnið

- Vit hava havt fleiri mans í arbeiði, sum burtur av vórðu settir í starv til at taka sær av sáttmálanum við donsku skipasmíðjuna. Nú sáttmálin er liðugur, og virkseimið á heimamarknaðinum er minni, verða nokur fólk færri í starvi hjá okkum, sigur John Eli Olsen

Steðgur í

Herfyri var El-Service, sum annars hevur samstarvað við donsku skipasmíðjuna síðan 1991, við til at levera útbúnaðin til seinasta nýbygningin í hesi roðini.

John Eli Olsen, stjóri á El-Service, sigur, at nú verður ein steðgur í hesum arbeiði fram til komandi ár, tá ið ein nýbygningur skal byggjast afturat.

– Í løtuni byggir skipasmíðjan ein lítlan nýbygning, men tað loysir seg ikki fíggarliga hjá okkum at verða við í hesum projektinum, nú frádrátturin hjá handverkarunum er so lítill. Til tess er hetta arbeiði ikki nógv umfatandi. Hinvegin hevur tað loyst seg fíggarliga at verið við til at bygt hini seks skipini, sigur hann.

Stjórin visir á, at talan er ikki um, at El-Service hevur mist nakað í Danmark, men hetta er ein sáttmáli, ið fyrítøkan hevur havt, sum nú er gjøgnumfördur.

Færri fólk

Í løtuni eru eini 40 fólk í starvi hjá fyrítøkuni á Skála, men tá ið mest var at gera, var manningartalið onkuntíð omanfyri 50.

– Vit hava havt fleiri mans í arbeiði, sum burtur av vórðu settir í starv til at taka sær av sáttmálanum við donsku skipasmíðjuna. Nú sáttmálin er liðugur, og virksemd á heimamarknaðinum er minni, verða nøkur fólk færri í starvi hjá okkum.

John Eli sigur, at heima-marknaðurin hongur neyvt saman við gongdini í fiskivinnuni, fiskiskapi, fiskaprisi og oljuprisi.

– Er gongdin trekari, verða færri ilogur lagdar í skipini, og tað merkist hjá veitarunum.

Stjórin sigur, at soleiðis, sum gongdin er, væntar hann kortini ikki, at talið av arbeiðsfólki fer niður um 30.

– Eg vænti, at vit verða eini 35-40 fólk í starvi hjá El-Service komandi tíðina – tó alt eftir, hvussu stórt virksemd nú einaferð verður.

Hann visir á, at higartil er bert ein sáttmáli gjørdur um tann eina nýbygningin afturat, men fyrítøkan arbeiðir við ymiskum møguleikum.

– Vit hava havt so nógv at gera, nú vit hava havt sáttmála við Kartensens Værft, at vit hava ikki havt stundir at gera so nógv burtur úr øðrum møguleikum, eitt nú oljuvinnuni.

John Eli sigur, at teir fara at brúka heystið til at kanna møguleikar innan oljuvinnu í Noregi og Danmark.

– Vit eru væl fyri sum fyrítøka við góðum fólki og drúgvum royndum, og vit lúka tey krøv, sum vinnan

– Landsstýrið, sum skerdi frádráttin, legði dent á, at vinnan skal standa á egnum beinum, men tað er ikki ókent, at tú fyrst hevur eina útreiðslu, áðrenn tú kanst fáa eina inntøku, heldur John Eli Olsen sum harmast um politisku avgerðina

setir, sigur hann.

El-Service er ISO 9000 góðkent, sum er ein av fyrirtønum fyri at kunna arbeiða á altjóða marknaðinum, og aðrar týðandi góðkenningar eru á gáttini.

Lækkaður frádráttur

John Eli er ógvuliga harmur um, at politisku myndugleikarnir í Føroyum hava lækkað frádráttin til handverkarar uttanlands so nógv seinastu árin.

– Lækkingin úr 600 krónum, niður í 300 og onkuntíð í 100 krónur um dagin er komin ógvuliga illa við hjá okkum, sum hava handverkarar uttanlands. Hetta hevur gjørt okkara vinnu uttanlands verri kappingarføra.

Hann sigur, at tá ið handverkarar fingu ein hampiligan frádrátt, kundur teir rinda fyri ferðina og upphaldið sjálvir.

– Men nú frádrátturin er 100 krónur um samdøgnið, røkkur hetta ikki til nakað. Teir skulu gjalda skatt av hesi upphædd, og tað merkir, at frádrátturin røkkur ikki til ein døgurða á einum sjómansheimi.

John Eli sigur, at tað var núverandi landsstýrið við Javnaðarflokkinum og Sambandsflokkinum, sum í síni tíð kom við frádráttinum í kreppuárunum, tá ið lítið og einki handverksarbeiði var í Føroyum.

– Nú sita teir aftur við valdið, og vit vóna, at henda samgongan fer at taka málið upp aftur.

Stjórin sigur, at hann hevur fleiri ferðir vent sær til politisku myndugleikarnar og vist á, at landsstýrið – við at lækka frádráttin – missir nógv meira fyri minni, men líkt er ikki til, at hetta hevur rinið við teir.

Fyribilsloysnir

Hann sigur, at tað í fyrsta lagi var Karsten Hansen sum landsstýrismaður, ið legði upp til at minka frádráttin niður í lítið og lætt, soleiðis at hesin lítlan og ongan mun ger í dag.

– Tað tekur tíð – ja, helst fleiri ár – at fáa fótafestið uttanlands, og tí er neyðugt, at slíkir frádráttir eru langsíktaðir og ikki bert fyribilsloysnir, tá ið kreppa er í vinnuni í Føroyum. Tað nyttar so lítið, um vit bara koma og fara, tí tað verða vit ikki roknaðir fyri at vera serliga seriosir á marknaðinum.

John Eli sigur, at úrslitið av lækkingunum í frádráttinum hevur ført til, at fleiri handverkarar góvust, meðan aðrir hava flutt adressuna uttanlands.

– Tá ið flestu handverkarar vóru uttanlands, arbeiðdu hesir fyri meira enn 200 miljónir krónur, sum vórðu skattaðar í Føroyum, samstundis sum landskassin rindaði 15 miljónir í frádrátt.

Stjóri á El-Service hevur roknað seg fram til, at landskassin tjenti 27 miljónir krónur uppá tær 15 miljónirnar, sum frádrátturin var, tá ið hann var mestur.

– Landsstýrið, sum skerdi frádráttin, legði dent á, at vinnan skal standa á egnum beinum, men tað er ikki ókent, at tú fyrst hevur eina útreiðslu, áðrenn tú kanst fáa eina inntøku.

ES-stuðul

John Eli visir á, at tá ið vit føroyingar hava funnið ein marknað uttanlands, er eisini neyðugt at seta upp, hvørjar forðingar eru.

Hann visir á, at kostnaðarstöðið í Føroyum kann vera ein forðing og ferðakostnaðurin ein annar. Harafturat kemur, at okkara kappingarneytar ofta hava

frádráttir og ymiskar aðrar skipanir, sum geva teimum fyrimumir fram um okkum. ES-stuðul og ymiskar millumlandaavtalur innan ES kunnu eisini gera okkum verri kappingarføra.

– Taka vit skattaviður-skiptini innan fráländavinnuna, hava útländskar fyrítøkur ein fyrimumir á føroyskum øki, sigur John Eli.

Hann visir á, at skal El-Service eitt nú fáa skip

hendanvegin, skal fyrítøkan helst verða skrásett sum skipasmíðja fyri at verða kappingarfør.

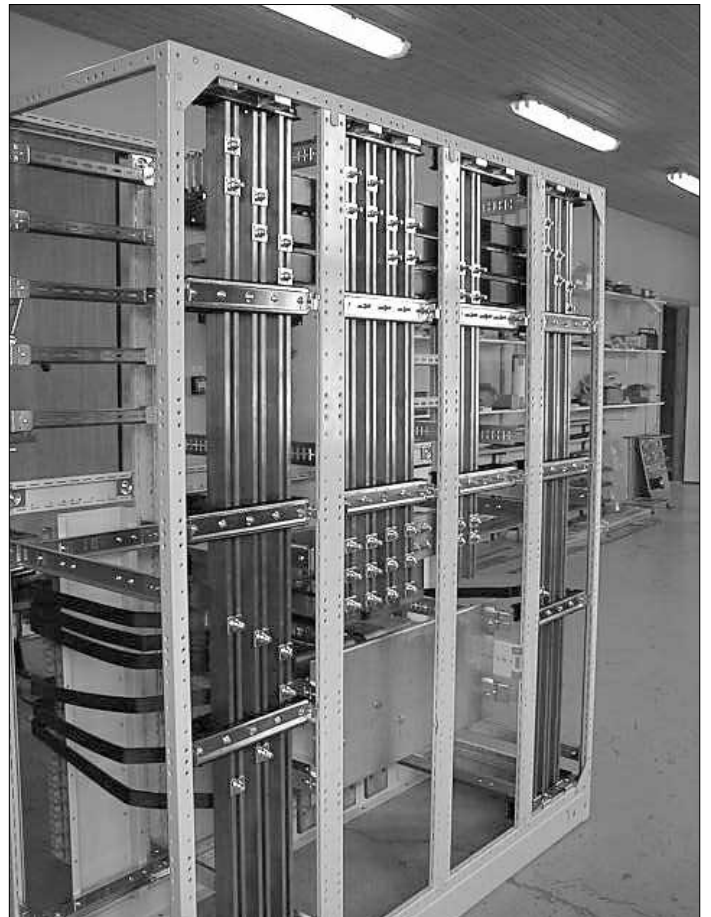
– Men tá ið verandi skipasmíðjur í landinum ikki megna at fáa uppgávur til landið, nýðast vit uttanlands, har uppgávarnar eru, sigur hann.

Jarnbrot

Stjórin á El-Service fegnast

um, at flúgvinn hjá Atlantsflogi í Noregi kann fara at útvega teimum nýggjar møguleikar, eitt nú innan oljuvinnuna í Noregi.

– Eg vóni, at hesin møguleikin fer at verða eitt jarnbrot hjá føroysku handverkaravinnuni at fáa fótafesti í eitt nú Noregi, sigur John Eli Olsen at enda.

El-Service hevur staðið fyri tí elektriska partinum í sáttmálanum við Kartensens Værft í Skagen. Hesin parturin fevnir eitt nú um høvudstulvur, undirtalvur, startskáp og alarmskipanir